

“Vivim el cas del fill amb la mateixa naturalitat que intento transmetre”

Màrius Serra (Barcelona, 1963), parla al llibre *Quiet*, publicat a Empúries, dels primers set anys de la vida de seu fill Lluís, àlies Llullu, nascut amb una greu encefalopatia. L'escriptor utilitza una forma narrativa per explicar l'ambivalent estat emocional que provoca tenir un fill tan desvalgut.

—Quan vàreu sentir la necessitat de parlar del vostre fill?

—La primera vegada que vaig escriure sobre ell va ser fa quatre anys, al llibre *De com s'escriu una novel·la*. Allà vaig veure que era indefugible per a mi d'escriure sobre una experiència tan intensa com aquesta. El gran què era trobar com escriure sobre això. Finalment, he optat per una forma clarament narrativa i, per tant, literària, tot i que des de la no-ficció.

—Cada capítol s'obre amb un text breu en el qual recordeu allò que després expliqueu amb detall. Queda clara la convenció literària de convertir en present, en relat detallat, un record.

—Sí, cada capítol s'obre amb unes imatges que són el germen del relat. Aquestes imatges són del passat, però donen pas a un relat del present. El motiu és percebre que en la seva vida el pas del temps no té cap incidència. Per això tampoc no és cronològic, el relat. Una intenció oculta és de mostrar que per a una persona amb paràlisi cerebral, el futur és clarament el seu present.

—Cap model literari?

—Georges Perec, d'un llibre que m'apassiona, *Je me souviens* ('Me'n recordo'). Però al meu, a diferència del de Perec, el protagonista del relat no pot recordar res. I jo, que sóc el pare i el narrador, li faig de memòria.

—Una de les característiques del relat és que parleu d'un cas singular, atesa la gravetat de la incapacitat del nen, i el fet que l'encefalopatia no tingui diagnòstic. No hi ha literatura mèdica a la qual us pugueu referir.

—Les referències de manual formen part d'un gènere didàctic del qual he defugit, conscientment. Sóc un escriptor de narrativa i busco, a través de la narrativa, certs aspectes de la condició humana. En aquest sentit, Lluís i nosaltres transitem per la vida normal. La nostra experiència no és de grups de teràpia, sinó la del dia a dia. I de viatge. No de

Màrius Serra publica el relat *Quiet*, protagonitzat pel seu fill Lluís, afectat d'una encefalopatia greu.

viatges, que n'hi ha molts, al llibre, sinó de viatge.

—Us devíeu plantejar el paper de la mare en el relat, no? Si li donàveu veu o només presència, com heu acabat fent.

—Me la vaig plantejar. Vaig decidir donar-li presència, com també a la germana, perquè la veu la vaig circumscriure a la meua visió. No volia fer un llibre testimonial, sinó un relat que ve d'un sol narrador. Per a mi és important la presència de tots quatre, però és la veu, que explica el relat.

—Vulgues o no, apareix en algun cas la indignació del pare, a l'hora de parlar de la reacció de la gent. En el cas del restaurant, per exemple. Però en general us heu contingut, no?

—Veia clar que no havia de jutjar ningú, però això no vol dir que no mostrés episodis que diuen molt de la incomprensió que tenim per la diferència, una diferència tan extrema com aquesta.

—Un perill, potser el primer, era el sentimentalisme. Suposo que l'eviteu en adoptar la tècnica del relat, oi?

—El gènere triat me'n vacunava perquè, com a narrador, m'exaspera el sentimentalisme carrincló. Però a més, perquè ho vivim amb la mateixa naturalitat que el relat intenta transmetre. No hi ha cap impostura. La paraula que surt més és l'ambivalència emocional, que va del dolor a la joia. I això sí que volia explicar-ho, perquè és com ho sento. El dolor acostuma a tancar la joia que sorgeix en els moments foscos.

—La redacció del llibre ha estat terapèutica?

—Jo he sentit la necessitat imperiosa d'escriure'l. Però sí és una teràpia per a mi... Els gintònics que els nostres conciutadans prenen cada tarda en sortir de la feina també són terapèutics.

—Un cop introduït el lector en la lectura, no calia que cada capítol recollís un episodi corprenedor. Es tractava d'explicar, amb tota la naturalitat possible, un tros de vida, no?

—Exactament. El llibre no és un recull d'episodis singulars o extraordinaris, sinó un viatge unitari. Hi ha contenció narrativa, i sempre una certa tensió. He descartat uns quants episodis per no caure en redundàncies ni en cap exhibicionisme.

Lluís Bonada